



Tips oss

TIPSTELEFON: 02211 SMS: 2211 MMS: 2211

EPOST: tips@bt.no SENTRALBORD: 05500

Alle tips som brukes honoreres

# mandag

BERGENS TIDENDE MANDAG 14. NOVEMBER 2011

Norge er blitt en imperialist – stat som okkuperer fremmede land.

ROGER SOLSVIK, PÅ DEBATTSIDEN



## Klimakrisa ingen gidd å stoppe

### I DAG SNAKKAR VI MED: HELGE DRANGE

**YRKE:** Professor på Geofysisk Institutt, UiB

**ALDER:** 46

**BUR:** Bergen sentrum

**SIVILSTATUS:** Kjæreste

**AKTUELL:** Før helga la det internasjonale energibyrået (IEA) fram ein rapport som konkluderer med at vi neppe vil unngå at jorda blir to grader varmare, og utan nye klimatiltak vil temperaturen gå opp seks grader.

– Det internasjonale energibyrået (IEA) konkluderer med at det truleg er for seint å unngå at jorda blir to grader varmare. Korleis vil vi og andre på jorda merke det, og når?

– For det første er dette gjennomsnittleg temperaturendring. Landområda vil varmast meir opp og nordområda mest. Så her i landet kan vi forvente ein temperaturauke på tre til fem grader. Dette vil føre til auka nedbør hos oss og at havet stig, kanskje rundt ein halv meter i løpet av dette hundreåret.

– Ifølgje IEA-rapporten styrer vi likevel mest truleg mot ein temperaturvekst på 3,5 grad. Kva vil ein slik temperaturvekst innebære?

– Det vil føre til ei vesentleg endring av nedbørsmønsteret på jorda. Det vil bli tørke i Sentral-Amerika, Karibia, Sør-Europa, Midtausten og så vidare, i eit belte nord for ekvator og eit tilsvarande belte sør for ekvator. Dette er veldig alvorleg, og vil bety vassmangel og at det blir vanskelegare



**RAKA VEGEN:** Professor Helge Drange har lita tru på at vi klarer å kutte nok i klimaletsleppa til å unngå ei solid oppvarming av kloden. Med dagens politikk ligg vi an til å auke snittemperaturen på kloden med seks grader, ifølgje det internasjonale energibyrået (IEA).

ARKIVFOTO: XXXXX

å dyrke og produsere mat. I Norge vil vinteren bli mykje kortare, havet vil stige opp mot 80–90 centimeter og vi vil få meir og meir ekstrem nedbør.

– I verste fall, utan nye tiltak som reduserer klimaletsleppa, vil temperaturen ifølgje IEA gå opp seks grader. Kva skjer då?

– Det er ikkje noko ein kan vite, fordi det ikkje finst tilsvarande og godt kartlagde situasjonar tilbake tid. Det vi veit er at veldig mykje av klimagassen metan er lagra i permafrosten, tilsvarande 500–1000 års menneskeleg forbruk av fossil brensel. Den vil kunne smelte

og frigje gassen, noko vi absolutt må unngå. Så har du isen på Grønland og Antarktis som vil smelte raskare, og her snakkar du om ei havstigning på minimum ein meter pr. hundreår.

– Kva tiltak må til for å unngå seks graders vekst?

– Viss vi berre brukar dei kjende reservane av olje og gass, og ikkje kol, kan vi kanskje klare to grader. Så vi kan ikkje røre reservane av kol, oljesand og skifergass. Men utviklinga i dag går motsett veg, i og med at det er så mykje pengar i dette.

– Kva betyr det politisk at òg IEA seier det klimaforskarar har sagt ei stund?

– Dei sit tettare på industrien og politiske avgjerdstakarar enn forskarar, og er ei stemme dei lettare kan støtte seg til enn nokon innanfor akademia.

– Med utsikter til ei langvarig økonomisk krise i den rike verda, og kraftig økonomisk vekst i folkerike land som Kina og India, er det grunn til å tru at vi kan unngå ein temperaturvekst slik IEA skisserer?

– Nei, pr. i dag er det veldig liten grunn til å vere optimist.

HANS K. MJELVA



ps

finn.tonder@bt.no

Finn Bjørn Tønder er journalist i BT

**SKUFFELSEN** kunne leses både i kroppsspråket og ansiktet til pappaen som leiet den seks år gamle gutten sin ut fra Ullevaal stadion 6. november.

■ I likhet med de fleste supporterne i rødt og hvitt så pappaen virkelig sorgtung ut. Og nå skulle han hele veien hjem til Bergen, der han garantert måtte gjøre utallige forsøk på å forklare sønnen hvorfor Brann likevel tapte mot Aalesund.

■ Han hadde jo sagt at alt skulle bli gøy. Han hadde forklart at Brann skulle knuse Aalesund. Dessuten at sønnen skulle få se når kongen ga den store pokalen til Erik Mjelde.

■ Nå var alt trist, og pappaen angret egentlig på at han hadde utsatt sønnen sin for alt dette dumme.

■ Utenfor Ullevaal sto det representanter for et forsikringsselskap og delte ut refleksbrikker til triste bergensere. Bare få tok imot. Men i kaoset dunket en irritert brannsupporter borti en pose med refleksbrikker, med det resultat at hundrevis ble strødd utover asfalten.

■ Det var de refleksbrikkene den lille gutten oppdaget. Alt det andre foregikk jo over hodet hans. Men han lyste opp, la seg på alle fire, og plukket opp alle brikkene han klarte.

■ I folkehavet hørte jeg han rope til pappaen sin: – Jaggu flaks at vi dro på cupfinalen!!!

SIMPLY CLEVER

ŠKODA



## Mye familiebil for pengene.



Octavia FAMILY. Fra kr. **257.350,-**  
Du sparer kr **17.490,-**  
+ vinterhjul ved rask bestilling.



Superb FAMILY. Fra kr **343.300,-**  
Du sparer **11.980,-**  
+ vinterhjul ved rask bestilling.



Fabia FAMILY. Fra kr **195.100,-**  
Du sparer kr **11.210,-**  
+ vinterhjul ved rask bestilling.

**Møller Bil** Åsane

Liteåsvegen 59  
5132 Nyborg  
Tlf. 24 03 14 50

Mandag-fredag 09.00 - 16.30  
Torsdag 09.00 - 19.00  
Lørdag 10.00 - 14.00



**BEST** 2011  
I BILBRANSJEN



Forbruk og CO<sub>2</sub>-utslipp fra 0,38–0,82 l/100 km, 99–191 g/km  
Avbildede modeller kan ha ekstrastyr